

X-CHANGE

Päiväys: 29.4.2016

Edellinen päiväys: 11.4.2016

KOHTA 1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

- 1.1 Tuotetunniste**
- 1.1.1 Kauppanimi**
X-CHANGE
- 1.1.2 Tunnuskoodi**
11.003
- 1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**
- 1.2.1 Käyttötarkoitus**
Ruiskutusveden laadun parantaja
- 1.2.2 Toimialakoodi**
A 11 Yksivuotisten kasvien viljely
A 12 Monivuotisten kasvien viljely
A 13 Taimien kasvatus ja muu kasvien lisääminen
- 1.2.3 Käyttötarkoituskoodi**
55 Muut kemikaalit
- 1.2.4 Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen**
- 1.2.5 Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen**
- 1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot**
- 1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**
BERNER OY
- Katuosoite** Eteläranta 4
Postinumero ja -toimipaikka 00130 HELSINKI
Postiosoite PL 15
Postinumero ja -toimipaikka 00131 HELSINKI
Puhelin 0207 9100
Telefax 0207 914300
Sähköposti kasvinsuojelu@berner.fi
- 1.4 Hätäpuhelinnumero**
- 1.4.1 Numero, nimi ja osoite**
HYKS Myrkytystietokeskus puh. (09) 4711
klo. 8.00 - 22.00 suora (09) 471 977
Yleinen hätänumero 112.

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

- 2.1 Aineen tai seoksen luokitus**
1272/2008 (CLP)
STOT SE 3, H335
Eye Irrit. 2, H319
Skin Irrit. 2, H315
67/548/EEC - 1999/45/EC
Xi; R36/37/38
- 2.2 Merkinnät**
Noudata käyttöohjeita ihmisille ja ympäristölle aiheutuvien vaarojen välttämiseksi.
1272/2008 (CLP)
GHS07
Huomiosana **Varoitus**
Vaaralausekkeet
H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.
H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H315 Ärsyttää ihoa.

X-CHANGE

Päiväys: 29.4.2016

Edellinen päiväys: 11.4.2016

Turvalausekkeet

- P261 Vältä pölyn/savun/kaasun/sumun/höyryn/suihkeen hengittämistä.
 P280 Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta /kasvosuojainta.
 P312 Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin, jos ilmenee pahoinvointia.
 P304+P340 JOS KEMIKAALIA ON HENGITETTY: Siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja pidä lepoasennossa, jossa on helppo hengittää.
 P305+P351+P338 JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhdo huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.
 P302+P352 JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE: Pese runsaalla vedellä ja saippualla.

2.3 Muut vaarat**KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA****3.2 Seokset****Vaaraa aiheuttavat aineosat**

CAS/EY-numero ja rek.nro	EINECS	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
17496-08-1		Ammonium propionaatti	10-30 %	Xi; R36/37/38 Skin Irrit. 2; H315; Eye Irrit. 2: H319; STOT SE 3: H335
111-46-6	203-872-2	2,2'-oksietanoli	1-10 %	Xn; R22; Acute Tox. 4 (H302)
77-92-9		2-hydroksipropaani-1,2,3-trikarbosyklinen happo	1-10 %	Xi; R36 Eye Irrit. 2: H319
108818-88-8		isodekanoli etoksylaatti, fosfaattiesteri	1 - 10 %	Xi; R36/38 Skin Irrit. 2: H315; Eye Irrit. 2: H319

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus****4.1.2 Hengitys**

Potilas siirretään raittiiseen ilmaan. Jos merkit/oireet jatkuvat, otettava yhteyttä lääkäriin.

4.1.3 Iho

Riisu saastuneet vaatteet, pese vedellä ja saippualla. Otettava yhteys lääkäriin mikäli oireet jatkuvat.

4.1.4 Roiskeet silmiin

Roiskeet huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä vähintään 15 minuutin ajan. Otettava yhteys lääkäriin.

4.1.5 Nieleminen

Huuhtelee suu vedellä. Älä oksennuta. Ota yhteys lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Ihokosketus: Ihoärsytys tai ihon punerrus altistuneissa kohteissa.

Silmäkosketus: Ärsytystä ja punerrusta. Silmät voivat vuotaa runsaasti.

Nauttiminen: Kurkkukipua ja kurkun sekä suun punerrusta.

Hengitys: Kurkun ärsytystä ja ahdistunut hengitys. Yskiminen, vinkuva hengitys.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei tietoja alkuperäisessä tiedotteessa.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

X-CHANGE

Päiväys: 29.4.2016

Edellinen päiväys: 11.4.2016

- 5.1 Sammutusaineet**
- 5.1.1 Sopivat sammutusaineet**
Käytä ympäristöön sopivia sammutusmenetelmiä.
- 5.1.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä**
Runsaan veden käyttöä sammutuksessa tulee välttää ympäristösyistä.
- 5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat**
Kuumuudessa voi syntyä myrkyllisiä ja/tai ärsyttäviä kaasuja.
- 5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet**
Raitisilmapuku
- 5.4 Muita ohjeita**
Pidettävä astiat ja lähiympäristö viileänä vesisumulla.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**
Käytä asianmukaisia suojaimia. Katso kohta 8. Ihmisten pääsy estettävä päästön/vuodon alueelle ja ihmiset pidettävä tuulen yläpuolella.
- 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet**
Ei saa huuhdella pintaveteen tai jätevesiviemäristöön.
- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet**
Asiaankuulumattomalle pinnalle joutunut valmiste imeytetään hiekkaan tai muuhun inerttiin imeytysaineeseen ja kerätään astioihin, jotka merkitään ja käsitellään sekä hävitetään vaarallisena jätteenä.
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Sopivat henkilönsuojaimet ks kohta 8.
Jätteiden hävitys ks. kohta 13

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Käytettävä ainoastaan tiloissa, joissa on riittävä ilmanvaihto.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
Alkuperäispakkauksessa, tiiviisti suljettuna, viileässä (alle +35 °C) kuivassa paikassa, lasten ulottumattomissa ja erillään elintarvikkeista ja rehuista.
- 7.3 Erityinen loppukäyttö**
Noudata käyttöohjeita ihmisille ja ympäristölle aiheutuvien vaarojen välttämiseksi.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Valvontaa koskevat muuttajat**
Ei sovellettavissa.
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**
Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.
- 8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**
- 8.2.2.1 Hengityksensuojaus**
Altistavissa tilanteissa yhdistetyllä suodattimella (P2/A) varustettu hengityksensuojain.
- 8.2.2.2 Käsiensuojaus**
Kemikaalikestävät suojakäsineet (esim nitrili).
- 8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus**
Kasvojen suojain tai pitkäkestoisessa levitystyössä suojasilmälasit.

X-CHANGE

Päiväys: 29.4.2016

Edellinen päiväys: 11.4.2016

- 8.2.2.4 Ihonsuojaus**
Suojapuku (esim. puuvillainen), kumisaappat ja päähine.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

9.1	Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot	
9.1.1	Olomuoto	
	Keltainen neste	
9.1.2	Haju	selvä ominaishaju
9.1.4	pH	4,0 - 5,0
9.1.5	Sulamis- tai jäätymispiste	Ei tiedossa.
9.1.6	Kiehumispiste ja kiehumisalue	n. 100°C
9.1.7	Leimahduspiste	> 100°C *)
9.1.8	Haihtumisnopeus	ei merkittävä
9.1.11	Höyrynpaine	Ei tiedossa.
9.1.13	Suhteellinen tiheys	1,10 - 1,20 kg/m ³
9.1.14	Liukoisuus (liukoisuudet)	
9.1.14.1	Vesiliukoisuus	sekoittuu veteen
9.1.15	Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi	Ei tiedossa.
9.1.16	Itsesyttymislämpötila	Ei tiedossa.
9.1.18	Viskositeetti	ei jähmeäliikkeinen
9.1.20	Hapettavuus	Ei hapettava (EU-kriteereiden mukaan)
9.2	Muut tiedot	
	Ei tietoja alkuperäisessä tiedotteessa.	

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1	Reaktiivisuus	
	Ks. kohdat 10.2. - 10.5	
10.2	Kemiallinen stabiilisuus	
	Stabiili normaaliolosuhteissa.	
10.3	Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus	
	Ei tietoja alkuperäisessä tiedotteessa.	
10.4	Vältettävät olosuhteet	
	Hyvin suuret lämpötilat ja suora auringonpaiste.	
10.5	Yhteensopimattomat materiaalit	
	Hapettavat aineet (voimakkaat), Vahvat emäkset , Metallit	
10.6	Vaaralliset hajoamistuotteet	
	Stabiili normaali olosuhteissa. Tulipalossa voi aineen hajotessa syntyä myrkyllisiä ja/tai ärsyttäviä kaasuja.	

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

11.1	Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista
11.1.1	Välitön myrkyllisyys
	LD ₅₀ -arvo (suun kautta, rotta) > 3870 mg/kg
	LD ₅₀ -arvo (ihon kautta, kaniini) > 2000 mg/kg
11.1.2	Ärsyttävyyys ja syövyttävyyys
	Ärsyttää ihoa, silmiä ja hengityselimiä.

X-CHANGE

Päiväys: 29.4.2016

Edellinen päiväys: 11.4.2016

11.1.3 Herkistyminen

Ei tietoja alkuperäisessä tiedotteessa. Ei sisällä herkistäviksi luokiteltuja aineosia.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Myrkyllisyys****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

Ei tietoja alkuperäisessä tiedotteessa.

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**12.2.1 Biologinen hajoavuus**

Biologisesti hajoava.

12.3 Biokertyvyys

Ei tietoja alkuperäisessä tiedotteessa.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Absorboituu helposti maahan.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan pysyviä, kertyviä ja myrkyllisiä (PBT).

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Alhainen ympäristömyrkyllisyys.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

Huuhdellut pakkaukset toimitetaan yleiselle kaatopaikalle. Käyttökelvoton valmiste on käsiteltävä vaarallisena jätteenä.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT**14.1 YK-numero**

Ei luokiteltu vaaralliseksi tie- ja rautatiekuljetusten säädösten mukaan. Tuote ei ole luokiteltu meri- ja ilmakuljetuksia varten.

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi X-change**14.3 Kuljetuksen vaaraluokka** ei ole**14.4 Pakkausryhmä** ei ole**14.5 Ympäristövaarat**

Ei tietoja alkuperäisessä tiedotteessa.

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

Ei tietoja alkuperäisessä tiedotteessa.

14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Ei sovellettavissa.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**

Kemikaalilaki 744/1999 muutoksineen. Reach-asetus 1907/2006 ja CLP-asetus 1272/2008

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei ole tehty.

X-CHANGE

Päiväys: 29.4.2016

Edellinen päiväys: 11.4.2016

KOHTA 16. MUUT TIEDOT**16.1 Muutokset edelliseen versioon**

Muuttuneet kohdat: 2 (CLP-luokitus)

16.3 TietolähteetSäkerhetsdatablad X-change, 06/05/2011, Safety Data Sheet X-change rev. 08/04/2013,
Käyttöturvallisuustiedotteet tarkistettu 16/09/2014**16.5 Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista**

R22	Terveydelle haitallista nieltynä.
R36	Ärsyttää silmiä.
R36/37/38	Ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa.
R36/38	Ärsyttää silmiä ja ihoa.

16.8 Lisätiedot

Käyttöturvallisuustiedotteessa esitetyt tiedot koskevat vain tässä määriteltyä kemikaalia ja sen ilmoitettua käyttöä ja ovat oikeita käytettävissämme olleen tiedon mukaisesti tiedotteen laatimisajankohtana. Tiedot palvelevat ensisijaisesti kemikaalin turvallisen käsittelyn, käytön, valmistuksen, varastoinnin, kuljetuksen, hävittämisen ja luovuttamisen edellyttämää toimintaa, mutta eivät ole tarkoitettut erityiseksi takuu- tai laatulausekkeeksi, koska emme voi valvoa ao. kemikaaliin liittyvää toimintaa markkinoille luovuttamisen jälkeen. Edellä mainitun vuoksi Berner Oy ei vastaa mistään sellaisesta haitasta tai vahingosta, joka aiheutuu esitettyjen yksittäisten tietojen, informaation tai suositusten käyttöön liittyvästä toiminnasta.